

گیاهان دارویی - صنعتی در ایران

وضعیت موجود و چشم اندازها

معرفی برخی از گونه‌های مهم همراه با راهنمای کاشت

نویسنده

دکتر علی محبی

تهران / ۱۳۹۱

محبی، علی، ۱۳۵۰ دی-

گیاهان دارویی - صنعتی در ایران وضعیت موجود و چشم‌اندازها (معرفی برخی از گونه‌های مهم همراه با راهنمای کاشت)/ نویسنده علی محبی

تهران: نشر کتابدار، ۱۳۹۱

۱۱۲ ص: جدول

فهرست‌نویسی بر اساس اطلاعات فیپا

یادداشت: کتابنامه

موضوع: گیاهان دارویی -- ایران

موضوع: گیاهان صنعتی -- ایران

موضوع: گیاهان صنعتی -- کشت و اصلاح

موضوع: گیاهان دارویی -- کشت و اصلاح

رده کنگره: ۱۳۹۱ ۹م۳ الف/۱۸۰ RS

رده دیویی: ۶۱۵/۳۲۱۰۹۵۵

شماره کتابشناسی ملی: ۲۹۱۴۹۵۱

www.ketabdar.org

mohseni@ketabdar.org

عنوان: گیاهان دارویی صنعتی در ایران:

وضعیت موجود و چشم‌اندازها

نویسنده: دکتر علی محبی

مجموعه کتابدار، ۳۴

نوبت چاپ: اول، ۱۳۹۱ / شماره: ۱۰۰۰ نسخه

قیمت: ۶۰۰۰ تومان

شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۲۴۱-۰۵۲-۸

تلفن: ۸۸۹۷۹۵۶۱ / ۸۸۴۸۱۳۵۳-۴

دورنگار: ۸۸۹۷۹۵۶۰ / همراه: ۹۱۲۱۸۸۳۵۸۱

نشانی پخش: کتابدار، تهران، صندوق پستی ۱۹۷۳ / ۱۴۱۵۵

فهرست مطالب

۷ پیشگفتار

فصل ۱

۹ مقدمه‌ای بر اقتصاد جهانی گیاهان دارویی

۱۲ برخی از تعاریف

۱۲ گیاه دارویی (Medicinal Plant)

۱۲ محصولات فرعی (Byproducts)

۱۲ اهلی کردن (Domestication)

۱۳ مواد موثره (Chemical Constituents)

۱۳ فرآوری (Processing)

۱۳ استانداردهای ملی (National Standards)

۱۳ آزمایشگاه‌های کنترل کیفیت (Quality Control Labs)

فصل ۲

۱۵ تاریخچه و وضعیت جاری گیاهان دارویی

فصل ۳

۲۳ وضعیت تولید، فرآوری و صادرات گیاهان دارویی در ایران

۲۴ صادرات و واردات گیاهان دارویی در کشور

۲۵ داروهای گیاهی کشور

۲۵ دامنه وسیع کاربرد گیاهان دارویی

۲۵ توجیه کاشت گیاهان دارویی - صنعتی نسبت به برخی از گونه‌های رایج و کم‌درآمد دیگر

فصل ۴

کشت گیاهان دارویی - صنعتی:

اهداف، روش‌ها، طرح‌ها، دشواری‌ها و پیشنهادات.....	۳۱
اهداف کاشت گیاهان دارویی.....	۳۱
مزایای گسترش کشت گیاهان دارویی.....	۳۱
استراتژی توسعه گیاهان دارویی.....	۳۲
اراضی مستعد اجرای طرح‌های کشت و توسعه گیاهان دارویی - صنعتی.....	۳۳
عوامل و ذینفعان تاثیرگذار در حوزه فعالیت گیاهان دارویی - صنعتی.....	۳۴
دستگاه‌ها و ارگان‌های مرتبط با گیاهان دارویی.....	۳۴
مؤسسات و مراکز غیردولتی.....	۳۵
توانمندی‌ها و استعدادهای بالقوه کشور.....	۳۵
نیازهای موجود در خصوص گیاهان دارویی در کشور.....	۳۶
طرح‌های موجود، سازمان ترویج، آموزش و تحقیقات کشاورزی.....	۳۷
تهدیدهای موجود در زمینه گیاهان دارویی و صنعتی.....	۳۹
اهم مسائل و مشکلات توسعه گیاهان دارویی کشور.....	۳۹
پیشنهادهای.....	۴۱
پیشنهادهای اختصاصی برای وزارت خوار و دستگاه‌های مرتبط.....	۴۴

فصل ۵

دستورالعمل و معرفی برخی از گونه‌های مهم دارویی - صنعتی جهت کاشت در

عرصه‌های مستعد ملی و مستثنیات اشخاص.....	۴۷
--	----

فصل ۶

آشنایی با برخی از گونه‌های مهم دارویی - صنعتی.....

منابع.....	۱۰۷
منابع فارسی.....	۱۰۷
منابع انگلیسی.....	۱۱۱

پیش گفتار

هدف اصلی از تالیف این کتاب، معرفی گیاهان دارویی- صنعتی شناخته شده در عربیه های مدیترانه غربی غیرملی ایران، نشان دادن ارزش کمی و جایگاه اقتصادی آنها، موانع و مشکلات موجود، دستورالعمل کاشت و معرفی چند گونه مهم است تا بهره برداران، کشاورزان، و سرمایه داران برای کشت گسترده این گیاهان سودآور، تشویق شوند. همچنین سایر علاقه مندان، دانشجویان و مسئولان ذریبط از آن استفاده کنند. امید است گاهی هر چند کوچک در ایجاد رویکردی تازه به فرهنگ دیرینه گیاه درمانی برداشته باشیم و انشاءالله ذخیره ای برای نسل آحاد گردد.

بر خود ضروری می دانم عزیزانی که در انجام این مهم، به نحوی از راهنمایی یا آثارشان بهره جستیم، تشکر و قدردانی نمایم. از همکاران عزیزم در دفتر امور منابع جنگلی سازمان جنگل، مراتع و آبخیزداری کشور، جناب آقای دکتر فربرز غیبی، مدیر کل محترم دفتر و جناب آقایان مهندس خانجنازاده، پور مقدم، رسولی، محمدی جوزانی، صدقی، قلندری و سایر عاسی که در تهیه طرح ملی پیشنهادی احیا و توسعه گیاهان دارویی و صنعتی کشور تلاش زیادی نمودند، و همچنین از همکاران ادارات کل منابع طبیعی استان لرستان و معاونت محترم مناطق خشک و نیمه خشک، که اسم شریف و آثارشان در قسمت منابع آورده شده است و بنده در این کتاب از نتایج زحمات این عزیزان بهره جستیم، سپاس و تشکر نمایم.

در پایان، از جناب آقای حمید محسنی و پسر عموی عزیزم جناب آقای عیوض محبی که زحمت انتشار این اثر را متحمل شدند، قدردانی می کنم. از همه خوانندگان عزیز تقاضا می کنم که انتقادات و پیشنهاداتشان را برای چه پربارتر شدن ویرایش های بعدی برای اینجانب ارسال کنند.

دکتر علی محبی

۱۳۹۱

yasharmohebbi@yahoo.com